

A Művelődési Minisztérium, a KISZ Központi Bizottsága, az Országos Pedagógiai Intézet és a Magyar Televízió 12 év után 1985-ben ismét megrendezte középiskolások részére fizikából a „Ki miben tudós?” vetélkedőt.

Az iskolai válogató versenyek után a megyei írásbeli döntők következtek. A megyék és Budapest legjobbjai közül hatvanan a KISZ KB Székházában dolgozatot írtak. Ennek alapján választotta ki a versenybizottság a 16 legjobb eredményt elért tanulót. Ők vehettek részt a szóbeli versenyen, ahol eldönt, melyik nyolc tanuló kerül a kamerák elé és kik lesznek a „tartalékok”.

A szóbeli versenyen mind a 16 jelöltnek ugyanazokat a szakmai kérdéseket tették fel a bíráló bizottság tagjai. A vizsgáztatók egymástól függetlenül osztályoztak és csak az összes tanuló meghallgatása után egyeztették véleményüket. E bizottság tagjai már azonosak voltak a később képernyőn látott zsűrivel és játékvezetővel.

Az elnök Dr. Kónya Albert akadémikus, műegyetemi fizika professzor, a bizottság tagjai Dr. Nagy Károly akadémikus, az ELTE TTK Elméleti Fizika Tanszékének tanszékvezető professzora, Dr. Kiss Dezső akadémikus, a KFKI igazgatóhelyettese és Dr. Sas Elemér, az ELTE TTK Általános Fizika Tanszékének docense voltak.

A vetélkedő végeredménye a tévé által közvetített négy versenyen alakult ki. Két elődöntő, egy középdöntő és a döntő követték egymást.

Az elődöntők kieséses rendszerű, sorsolások páros versenyek voltak. Az ilyen rendszerű verseny hátránya az, hogy aki esetleg a döntő második helyezettje lehetett volna, kiesik az elődöntőn, mert épp a későbbi győztesrel sorsolták össze. A képernyőre került nyolc tanuló kiválóan képzett, okos és színes egyéniség volt, akik között minden szempontból egyértelmű sorrendet másfajta versenyszervezéssel is nehéz lett volna kialakítani.

Az elődöntőkben a versenyzőknek néhány bemutatott jelenséget és kísérletet kellett megmagyarázni, ill. értelmezni. Egyes esetekben a kísérleteket és kisebb méréseket a vetélkedő résztvevőinek kellett elvégezni.

A középdöntőn már olyan feladatok is szerepeltek, amelyek fizikai táblázatok száraznak tűnő adatainak érdekes és közérthető értelmezését kívánták meg a résztvevőktől.

A döntőn mindkét versenyző szabadon választott témából tartott rövid előadást. Egyed Zoltán a lézerről beszélt és kísérletet is bemutatott. Králik Balázs az Eötvös-ingát választotta előadása témájául. Előre elkészített rajzokkal szemléltetett.

Az első elődöntő után sajnos a zsűri elnöke, Dr. Kónya Albert akadémikus megbetegedett, így a továbbiakban a zsűri elnöke Dr. Nagy Károly akadémikus, a zsűri harmadik tagja pedig Dr. Abonyi Iván akadémikus, az Elméleti Fizika Tanszéken működő akadémiai kutatócsoport főmunkatársa lett.

Az elődöntő feladatait a TTK Általános Fizika Tanszékén Dr. Poór István és Dr. S. Tóth László adjunktusok dolgozták ki. Sajnálatos, hogy a Groma István tanársegéd által készített és a stúdióban bemutatott szép kísérlet az adásidő rövidsége miatt nem került képernyőre.

A középdöntő és a döntő feladatait Dr. Károlyházy Frigyes, a TTK Elméleti Fizika Tanszékének professzora állította össze.

A versenyzők szereplése jó, időnként imponáló volt, és reményeket kelt a magyar fizika jövőjét illetően.

1985-05-226-1.eps

A verseny eredménye a következő:

Első helyezett:

Egyed Zoltán, a budapesti Apáczai Csere János Gyak. Gimn. tanulója.

Második helyezett:

Králik Balázs, a budapesti Móricz Zsigmond Gimn. tanulója.

Harmadik helyezettek:

Koleszár Kázmér, a pannonhalmi Bencés Gimn. tanulója és

Pfeil Tamás, a dunaiújvárosi Münnich Ferenc Gimn. tanulója.

Negyedik helyezettek:

Kotek Gyula, a pécsi Leövey Klára Gimn. tanulója,

Kovács Tamás, a gyulai Erkel Ferenc Gimn. tanulója,

Kuki Ákos, a nyíregyházi Krúdy Gyula Gimn. tanulója és

Németh-Buhin Ákos, a budapesti Fazekas Mihály Gyak. Gimn. tanulója.

A televíziós műsorokat sokan nézték és általában tetszéssel fogadták. A második elődöntőről készített hivatalos felmérés 80 %-os tetszési indexről és több mint másfél millió nézőről számolt be.

Nyárády István 84 éves nyugalmazott főkönyvelő Nagyváradról nagyon kedves levelet küldött címemre. Leveléhez három saját maga által készített karikatúra jellegű árnyképet is mellékel a döntő versenyzőiről és a játékvezetőről. A tanulókról készített rajzok fent láthatók. A képaláírások közel a lap síkjából nézve könnyen elolvashatók.